

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 176/06-61

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2007 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť R. B. a M. B., obaja bytom L., zastúpených advokátom JUDr. S. J., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 66/01 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo R. B. a M. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 66/01 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 176/06-17 z 20. júna 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť R. B. (ďalej len „sťažovateľka v I. rade“) a M. B. (ďalej len „sťažovateľ v II. rade“ spolu ďalej aj „sťažovatelia“) vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 66/01.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidia sťažovatelia v nasledovne opísanom skutkovom stave.

Dňa 24. augusta 2000 podali sťažovatelia trestné oznámenie proti Z. K. (ďalej len „obžalovaný v I. rade“) a M. M. (ďalej len „obžalovaný v II. rade“ spolu ďalej aj „obžalovaní“), ktorí ich mali fyzicky napadnúť. Uznesením sp. zn. ČVS: OUV-239/2000 z 25. augusta 2000 bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 238 ods. 1 a 3 Trestného zákona (ďalej len „Trestný zákon“), trestný čin ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 221 ods. 1 Trestného zákona a trestný čin výtržníctva podľa ustanovenia § 202 ods. 1 Trestného zákona.

Uznesením z 23. októbra 2000 bolo podľa ustanovenia § 163 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Trestný poriadok“) vznesené obvinenie proti obžalovanému v I. rade a obžalovanému v II. rade. Okresná prokuratúra v S. (ďalej len „okresná prokuratúra“)

podala 22. marca 2001 obžalobu okresnému súdu. Dňa 24. augusta 2001 bol podaný návrh sťažovateľov ako poškodených na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Predmetné konanie bolo 26. septembra 2001 uznesením spojené na spoločné prerokovanie a rozhodnutie; vec bola naďalej vedená pod sp. zn. 1 T 66/01.

Po opísaní priebehu konania pred okresným súdom sťažovatelia konštatujú, že v predmetnom konaní dochádzalo k priet'ahom, pričom okresný súd rozsudkom z 31. októbra 2005 uznal obžalovaného v II. rade za vinného. Právny zástupca sťažovateľov podal 27. januára 2006 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Rozhodnutie nenadobudlo ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu právoplatnosť.

3. Sťažovatelia žiadali vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 66/01 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez priet'ahov. Zároveň žiadali priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby sťažovateľke v I. rade priznal sumu 300 000 Sk a sťažovateľovi v II. rade sumu 100 000,-Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnili tým, že: *„Sťažovateľ svoje právo na rozhodnutie vo veci uplatňuje už od 24. 08. 2000, v ten deň došlo k spáchaniu predmetného skutku a bolo podané trestné oznámenie. (...)*

Konanie doposiaľ trvá 5 rokov a 3 mesiacov. (...)

Mám za to, že vec nie je právne zložitá, pretože výklad a používanie platnej právnej úpravy sú stabilizované v judikatúre súdov.

...od 26. 5. 2003 sa v uvedenej trestnej veci nekonalo žiadne pojednávanie z dôvodu, že súd niekoľkokrát po sebe nezabezpečil na pojednávanie prítomnosť obvinených a z toho dôvodu boli následne vytýčené pojednávania odročené. (...)

Sťažovateľ preto navrhuje, aby jej Ústavný súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy v takej výške, ktorou by aspoň čiastočne kompenzoval škodu, ktorú štát sťažovateľovi spôsobil prietiahmi v súdnom konaní.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa 19. októbra 2006 k veci písomne vyjadril predseda okresného súdu (sp. zn. Spr. 125/06) a k jeho vyjadreniu zaujal právny zástupca sťažovateľov písomné stanovisko zo 16. apríla 2007.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr. 125/06 z 19. októbra 2006 uviedol: *„Z chronologického prehľadu úkonov, ako aj z procesného postupu súdu je zrejmé, že k prietiahom v konaní zo strany súdu nedošlo. Ak nedošlo k právoplatnému skončeniu veci, stalo sa tak z objektívnych príčin, ktoré boli spôsobené odročovaním hlavných pojednávaní z dôvodu absencie obžalovaných, právnych zástupcov, svedkov a pod. Z charakteru trestnej činnosti je preukázaná právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje.“*. V ďalšom podrobne poukázal na priebeh konania pred okresným súdom (v podstate zhodne ako je uvedené v bode III odôvodnenia, pozn.) a uviedol:

„Na hlavnom pojednávaní dňa 31. 10. 2005 bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol uznaný vinným obžalovaný M. M., bolo u neho upustené od uloženia súhrnného trestu, bola mu uložená povinnosť nahradiť poškodenej R. B. škodu vo výške 6.095,- Sk a poškodenému M. B. ml. škodu vo výške 8.400,- Sk a to bolestné. So zvyškami nárokov na náhradu škody boli poškodení odkázaní na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Uznesením zo dňa 31. 10. 2005 súd rozhodol podľa § 23 ods. 1 Tr. por. o vylúčení trestnej veci proti obžalovanému Z. K. na samostatné konanie z dôvodu urýchlenia konania. Zákonná sudkyňa dňa 29. 11. 2005 požiadala o predĺženie lehoty na napísanie a expedovanie rozsudku. Lehotu žiadala predĺžiť z dôvodu, že sa jedná o vec reštančnú, rozsiahlu a právne náročnú trestnú vec, pričom v mesiaci október a november 2005 rozhodla na hlavnom pojednávaní viacero náročných vecí, vybavovala väzobné veci a okrem toho rozhodla veci týkajúce sa maloletých vecí, kde sú určené krátke lehoty na vypracovanie rozhodnutí. Lehotu žiadala predĺžiť do 21. 1. 2006. Predseda okresného súdu lehotu predĺžil. Rozsudok bol písomne vyhotovený a expedovaný dňa 20. 1. 2006. Dňa 27. 1. 2006 podali poškodení odvolanie proti rozsudku. Dňa 2. 2. 2006 bola doručená oprava odvolania poškodených. Dňa 20. 3.

2006 bol spis predložený Krajskému súdu Trnava na rozhodnutie o odvolaní poškodených proti rozsudku. (...) Krajský súd v Trnave na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. 9. 2006 vyhlásil rozsudok. (...)“

Právny zástupca sťažovateľov na toto vyjadrenie okresného súdu reagoval takto: *«...súd síce konal, ale neefektívne. Napriek celkovej dĺžke uplynutého času a počtu pojednávaní konanie ešte stále nie je ukončené vo vzťahu k obž. K.*

Neefektívnosť úkonov súdu možno vidieť aj v tom, že síce súd vytýčil vo veci pojednávanie (na deň 8. 10. 2001), ale nedodrжал zákonnú lehotu na prípravu na pojednávanie (nezaslal predvolanie v dostatočnom predstihu), čím došlo k zmareniu účelu vytýčeného pojednávania. Samotný okresný súd priznal vo svojom vyjadrení pochybenie, keď nebol vydaný príkaz na zatknutie K. „omylom kancelárie“.

Súd, napriek mnohým absenciám obvinených ako aj obhajcov, ani raz nevyužil možnosti poriadkových opatrení na ktoré ho oprávňuje zákon 301/2005 Z. z. (...). Súd z rôznych dôvodov ani raz, na základe § 120 Tr. p. nepredviedol obvinených napriek ich neospravedlneným absenciám na pojednávaní. Napriek vysokému počtu ospravedlnení z dôvodu práceneschopnosti, Okresný súd ani raz nepreveril skutočnú oprávnenosť týchto tvrdení. Rovnako nevyužil ani možnosť uložiť obvinenému poriadkovú pokutu podľa § 70 Tr. p.

Okresný súd nevyužil ani možnosť ustanoviť náhradného obhajcu podľa § 42 Tr. p. z dôvodu práceneschopnosti obhajcu.»

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností a zo spisu okresného súdu sp. zn. 1 T 66/01 ústavný súd zistil nasledovný relevantný priebeh a stav predmetného konania:

Okresnému súdu bola 22. marca 2001 doručená obžaloba okresnej prokuratúry na obžalovaného v I. rade z trestného činu výtržníctva podľa ustanovenia § 202 ods. 1 Trestného zákona, trestného činu ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 221 ods. 1 a 3 Trestného zákona, trestného činu porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 238 ods. 1 Trestného zákona a trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa ustanovenia § 171 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a na obžalovaného v II. rade z trestného činu výtržníctva podľa ustanovenia § 202 ods. 1 Trestného zákona, trestného činu porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 238 ods. 1 a 3 Trestného zákona a trestného činu ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 221 ods. 1 Trestného zákona.

Okresný súd nariadil 17. mája 2001 termín hlavného pojednávania na 25. jún 2001. Hlavné pojednávanie 25. júna 2001 bolo uznesením odročené na 27. august 2001 z dôvodu návrhu právneho zástupcu obžalovaného v I. rade na predvolanie hlavnej svedkyne.

Hlavné pojednávanie 27. augusta 2001 bolo uznesením odročené na 8. október 2001 z dôvodu neprítomnosti obžalovaného v II. rade s tým, že bude predvolaný pod hrozbou udelenia poriadkovej pokuty v sume 50 000 Sk.

Dňa 20. augusta 2001 bola okresnému súdu doručená obžaloba na obžalovaného v I. rade z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Uznesením okresného súdu č. k. 1 T 66/01-30 z 26. septembra 2001 bola trestná vec vedená okresným súdom proti obžalovaným pod sp. zn. 1 T 25/01 a trestná vec vedená okresným súdom proti obžalovanému v I. rade pod sp. zn. 1 T 66/01 spojená na spoločné prerokovanie a rozhodnutie a obe boli vedené pod spoločnou sp. zn. 1 T 66/01.

Dňa 8. októbra 2001 sa konalo hlavné pojednávanie, na ktorom zákonná sudkyňa oboznámila prítomných s uznesením č. k. 1 T 66/01-30 z 26. septembra 2001, pričom obžalovaný v I. rade po porade s obhajcom požiadal o odročenie pojednávania, ktoré bolo

následne odročené na 5. november 2001 so súčasným predvolaním svedkov navrhnutých obhajobou.

Dňa 10. októbra 2001 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľov ako poškodených osôb na náhradu škody spôsobenej trestnými činmi obžalovaných.

Dňa 22. októbra 2001 bola okresnému súdu doručená žiadosť obhajcu obžalovaného v I. rade o predvolanie svedkov.

Ďalšie pojednávanie sa konalo 5. novembra 2001, ktoré bolo odročené za účelom predvolania svedkov navrhnutých právnym zástupcom obžalovaného v I. rade. Na pojednávaní nebol prítomný obžalovaný v II. rade. Okresný súd prípisom z 5. novembra 2001 požiadal MUDr. L. V. (ošetrojúci lekár) o zaslanie správy, či je obžalovaný v II. rade práceneschopný.

Okresný súd prípisom z 5. novembra 2001 žiadal P., S. (zamestnávateľa obžalovaného v II. rade) o oznámenie práceneschopnosti obžalovaného v II. rade.

Okresný súd prípisom z 5. novembra 2001 žiadal obžalovaného v II. rade o zaslanie potvrdenia o jeho práceneschopnosti v deň hlavného pojednávania 5. novembra 2001.

Dňa 15. novembra 2001 bola okresnému súdu doručená odpoveď od ošetrojúceho lekára, že obžalovaný v II. rade je práceneschopný od 5. novembra do 10. novembra 2001. Vzhľadom na rozsah nariadeného dokazovania určila predsedníčka senátu hlavné pojednávanie na 17. a 20. december 2001.

Okresný súd prípisom z 21. novembra 2001 požiadal S. S. (ďalej len „sociálna poisťovňa“) o preskúmanie dôvodnosti vystavenia práceneschopnosti obžalovaného v II. rade na 27. august 2001 a 5. november 2001 (keď bol nariadený termín hlavného pojednávania). Odpoveď zo sociálnej poisťovne bola okresnému súdu doručená 14. decembra 2001.

Na pojednávaní 17. decembra 2001 okresný súd vykonal výsluchy obžalovaných a sťažovateľky v I. rade ako poškodenej. Z úradného záznamu okresného súdu z 19. decembra 2001 vyplýva, že predvolaná svedkyňa a obžalovaný v II. rade telefonicky ospravedlnili svoju neúčasť na pojednávaní 20. decembra 2001 z dôvodu dočasnej práceneschopnosti.

Pojednávanie 20. decembra 2001 bolo z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti odročené na 19. a 26. február 2002.

Z úradného záznamu okresného súdu z 18. februára 2002 vyplýva, že predvolaný svedok telefonicky ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní 26. februára 2002, pretože má zaplatenú týždennú dovolenku (č. l. 87 spisu).

Z úradného záznamu z 19. februára 2002 vyplýva, že právny zástupca obžalovaného v I. rade telefonicky ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní 19. februára 2002, z dôvodu účasti na inom pojednávaní (vlastné rozvodové konanie).

Na pojednávaní konanom 19. februára 2002 okresný súd uskutočnil výsluch svedkov. Na hlavnom pojednávaní 26. februára 2002 okresný súd uskutočnil ďalší výsluch svedkov. Hlavné pojednávanie bolo uznesením odročené na 15. apríl 2002.

Dňa 14. marca 2002 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľov ako poškodených na náhradu škody spôsobenej trestným činom (čiastočné späťvzatie návrhu).

Z úradného záznamu okresného súdu z 15. apríla 2002 vyplýva, že obžalovaný v II. rade bol vzatý do väzby uznesením z 12. apríla 2002 pre trestný čin podľa ustanovenia § 247 ods. 2a, 3b a iné Trestného zákona.

Pojednávanie konané 15. apríla 2002 bolo odročené na 13. máj 2002 po tom, čo sudkyňa zistila, že obžalovaný v II. rade bol vzatý do väzby pre iný trestný čin. Okresný súd 22. apríla 2002 požiadal okresnú prokuratúru o súhlas k eskorte a výsluchu obžalovaného v II. rade na hlavnom pojednávaní 15. mája 2002. Opatrením okresného súdu z 22. apríla 2002 bol obžalovanému v II. rade ustanovený obhajca [nutná obhajoba v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku].

Dňa 22. apríla 2002 okresný súd požiadal okresnú prokuratúru o udelenie súhlasu k eskorte na hlavné pojednávanie. Okresnému súdu bol 29. apríla 2002 udelený súhlas s eskortou obžalovaného v II. rade na hlavné pojednávanie nariadené na 13. máj 2002.

Na pojednávaní 13. mája 2002 bol uskutočnený výsluch predvolaného svedka a pojednávanie bolo odročené z dôvodu opätovného predvolania svedkov, ktorí sa nedostavili na pojednávanie, pričom im bola uložená poriadková pokuta. Pojednávanie bolo uznesením odročené na 24. jún 2002.

Prípisom doručeným okresnému súdu 3. júna 2002 súhlasila okresná prokuratúra s predvedením obžalovaného v II. rade na hlavné pojednávanie nariadené na 24. jún 2002.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 1 T 66/01 z 13. mája 2002 bola svedkom uložená poriadková pokuta za neúčast' na pojednávaní 13. mája 2002 bez dostatočného ospravedlnenia.

Právna zástupkyňa obžalovaného v II. rade doručila okresnému súdu 14. júna 2002 žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 24. júna 2002 z dôvodu účasti na inom pojednávaní v N. (č. 1. 133). Okresný súd opatrením z 18. júna 2002 ustanovil obžalovanému v II. rade náhradného obhajcu „ *...pretože je dôvodná obava, že by mohlo byť zmarené nariadené hlavné pojednávanie pre neprítomnosť ustanoveného alebo zvoleného obhajcu*“.

Pojednávanie konané 24. júna 2002 bolo uznesením odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti obžalovaného v I. rade s tým, že okresný súd zistí na Ústrednej evidencii väzňov B. (ďalej len „evidencia“), či sa nachádza vo väzbe (ako to na pojednávaní oznámil obžalovaný v II. rade).

Okresnému súdu bolo 1. júla 2002 doručené oznámenie evidencie o tom, že obžalovaný v I. rade sa od 23. mája 2002 nachádza vo väzbe na príkaz Okresného súdu Malacky. Okresný súd požiadal prípisom z 26. júla 2002 Okresný súd Malacky o oznámenie, pre aký trestný čin bol obžalovaný v I. rade vzatý do väzby a v akom štádiu trestného konania sa predmetná vec nachádza.

Okresnému súdu bolo 9. augusta 2002 doručené oznámenie Okresného súdu Malacky o trestnom konaní týkajúcom sa obžalovaného v I. rade.

Okresnému súdu bola 15. augusta 2002 doručená žiadosť Vojenského obvodového súdu v B. o zaslanie rozhodnutia vo veci sp. zn. 1 T 66/01. Okresný súd vydal 16. augusta 2002 pokyn na doručenie oznámenia – informácie o stave konania. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 21. augusta 2002 bolo zistené, že proti obžalovanému v II. rade je vedené väzobné konanie pod sp. zn. 2 T 52/02, 1. júla 2002 bol vyhlásený rozsudok, proti ktorému podal obžalovaný v II. rade odvolanie a spis bol 6. augusta 2002 predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“).

Okresný súd 7. októbra 2002 nariadil termín hlavného pojednávania na 11. november 2002, vydal pokyn na zaslanie žiadosti okresnej prokuratúre o súhlas k eskorte obžalovaného v I. rade a súčasne žiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru Š. (ďalej len

„obvodné oddelenie“), aby doručilo zásielky – predvolania na hlavné pojednávanie - predvolaným svedkom.

Okresnému súdu bol 18. októbra 2002 doručený súhlas okresnej prokuratúry k eskorte obžalovaného v I. rade na pojednávanie, pričom okresný súd vydal v ten istý deň pokyn na vypravenie prípisu Okresnému súdu Malacky v trestnej veci obžalovaného v I. rade.

Okresný súd zrušil 8. novembra 2002 termín pojednávania nariadeného na 11. november 2002 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne. Obvodné oddelenie doručilo 13. novembra 2002 okresnému súdu oznámenie o nedoručení zásielky predvolaným svedkom z dôvodu ich nezdržiavania sa na uvedených adresách.

Okresný súd vydal 29. novembra 2002 pokyn na doručenie prípisu Obecnému úradu L. týkajúceho sa adresy predvolaných svedkov. Vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 13. decembra 2002. Okresný súd požiadal prípisom z 2. januára 2003 Okresnú prokuratúru v M. o oznámenie, v akom štádiu sa nachádza trestná vec obžalovaného v I. rade. Oznámenie bolo okresnému súdu doručené 10. januára 2003.

Okresný súd požiadal prípisom z 13. januára 2003 Okresnú prokuratúru M. o oznámenie trestného činu, z ktorého je obžalovaný v I. rade obvinený a štádia trestného konania. Oznámenie bolo okresnému súdu doručené 23. januára 2003.

Okresný súd nariadil 8. apríla 2003 termín pojednávania na 26. máj 2003.

Právny zástupca sťažovateľov doručil 17. apríla 2003 okresnému súdu žiadosť o nariadenie termínu pojednávania.

Okresnému súdu bola 12. mája 2003 doručená žiadosť okresnej prokuratúry o oznámenie stavu konania.

Na hlavnom pojednávaní 26. mája 2003 okresný súd vykonal výsluchy predvolaných svedkov a pojednávanie bolo uznesením odročené na 16. jún 2003 za účelom vypočutia ďalších predvolaných svedkov. Okresnému súdu bola 11. júna 2003 doručená žiadosť obžalovaného v II. rade o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu účasti jeho právnej zástupkyne na iných pojednávaniach.

Pojednávanie konané 16. júna 2003 bolo uznesením odročené na 25. august 2003 z dôvodu neprítomnosti obžalovaného v I. rade, ktorému bola udelená poriadková pokuta v sume 3 000 Sk. Okresný súd požiadal prípisom zo 16. júna 2003 obvodné oddelenie

o doručenie zásielky predvolanému svedkovi. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 5. augusta 2003 bolo zistené, že obžalovaný v II. rade bol 10. júla 2003 prepustený z väzby.

Okresnému súdu bolo 11. júla 2003 doručené oznámenie obvodného oddelenia o doručení zásielky predvolanému svedkovi.

Okresný súd prípisom z 5. augusta 2003 oznámil, že vo veci je nariadené pojednávanie na 25. august 2003.

Opatrením predsedníčky senátu okresného súdu z 5. augusta 2003 bolo ustanovenie obhajcu obžalovanému v II. rade zrušené v zmysle skončenia dôvodov nutnej obhajoby podľa ustanovenia § 36 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Pojednávanie konané 25. augusta 2003 bolo uznesením okresného súdu odročené na 7. október 2003 z dôvodu neprítomnosti obžalovaného v II. rade, ktorému bola udelená poriadková pokuta v sume 3 000 Sk. Okresnému súdu bola 25. augusta 2003 doručená fotokópia potvrdenia o práceneschopnosti obžalovaného v II. rade počas termínu hlavného pojednávania 25. augusta 2003.

Okresný súd prípisom z 5. septembra 2003 nariadil termín hlavného pojednávania na 7. október 2003. Na hlavnom pojednávaní 7. októbra 2003 okresný súd vykonal výsluchy predvolaných svedkov a pojednávanie bolo uznesením odročené na 11. november 2003 za účelom predvolania ďalších svedkov pod hrozbou poriadkovej pokuty a predvedenia.

Okresnému súdu bolo 16. októbra 2003 doručené ospravedlnenie neprítomnosti predvolaného svedka na pojednávanie nariadené na 11. november 2003 z dôvodu plnenia služobných povinností. Okresný súd prípisom zo 17. októbra 2003 uvedenému svedkovi oznámil, že pokiaľ obžalovaní budú trvať na jeho osobnej účasti a výsluchu, bude predvolaný na ďalšie pojednávanie.

Pojednávanie konané 11. novembra 2003 bolo uznesením odročené na neurčito z dôvodov dočasnej práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Okresný súd nariadil 19. novembra 2003 termín pojednávania na 27. január 2004. Predvolaný svedok doručil okresnému súdu 16. januára 2004 ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní nariadenom na 27. január 2004 z dôvodu plnenia služobných povinností. Okresnému súdu bola 16. januára 2004 doručená fotokópia potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti obžalovaného v II. rade. Okresný súd vydal 19. januára 2004

pokyn na vypravenie prípisu ošetrojúcemu lekárovi obžalovaného v II. rade, aby oznámil pravdepodobné trvanie jeho práceneschopnosti.

Okresný súd požiadal prípisom z 12. februára 2004 obvodné oddelenie o doručenie zásielky predvolaným svedkom. Okresný súd zrušil 20. januára 2004 termín pojednávania nariadený na 27. január 2004 z dôvodu práceneschopnosti obžalovaného v II. rade a súčasne nariadil termín hlavného pojednávania na 16. marec 2004. Obvodné oddelenie doručilo okresnému súdu 9. marca 2004 oznámenie o doručení zásielky predvolaným svedkom.

Na hlavnom pojednávaní 16. marca 2004 okresný súd vykonal výsluch predvolaných svedkov, pričom obžalovaný v II. rade následne nesúhlasil s prečítaním výpovedí ďalších svedkov a znaleckých posudkov z odboru zdravotníctva, a keďže trval na predvolaní a osobnej účasti ďalších svedkov a znalcov z odboru zdravotníctva, pojednávanie bolo uznesením odročené na 10. máj 2004. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 5. mája 2004 priateľka obžalovaného v I. rade telefonicky oznámila, že je hospitalizovaný na neurologickom oddelení Nemocnice s poliklinikou S. Okresný súd vydal 6. mája 2004 pokyn na zistenie informácie, dokedy sa predpokladá hospitalizácia obžalovaného v I. rade s ohľadom na nariadený termín pojednávania.

Pojednávanie 10. mája 2004 bolo uznesením okresného súdu odročené na 3. jún 2004 z dôvodu práceneschopnosti obžalovaného v I. rade.

Právny zástupca sťažovateľov ako poškodených osôb doručil okresnému súdu 3. júna 2004 faxové podanie – ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní 3. júna 2004 z vážnych zdravotných dôvodov. Pojednávanie 3. júna 2004 bolo uznesením odročené na 23. september 2004 z dôvodu neospravedlnenej neúčasti obžalovaného v II. rade, pričom zákonná sudkyňa vydala súčasne príkaz na predvedenie neprítomného obžalovaného v II. rade na nasledovné pojednávanie obvodným oddelením.

Pojednávanie konané 23. septembra 2004 bolo uznesením odročené na neurčito z dôvodu pribratia nového súdneho znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie oftalmológia, za účelom vypracovania nového znaleckého posudku. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 23. septembra 2004 bolo zistené, že obžalovaný v II. rade bol uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 14/04 z 22. septembra 2004 vzatý v inej trestnej veci do väzby z dôvodov podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Okresný súd uznesením č. k. 1 T 66/01-229 z 24. septembra 2004 pribral do konania súdneho znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, ktorého poveril vypracovaním znaleckého posudku v lehote 6 týždňov. Opatrením okresného súdu z 24. septembra 2004 bol obžalovanému v II. rade ustanovený obhajca vzhľadom na jeho pobyt vo väzbe v inej trestnej veci (nutná obhajoba).

Okresnému súdu bol 12. novembra 2004 doručený spis od súdneho znalca so súčasným doručením znaleckého posudku č. 13/2004.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 10. februára 2005 bolo v trestnej kancelárii zistené, že na obžalovaného v II. rade bola okresnému súdu 20. decembra 2004 podaná obžaloba v inej trestnej veci, termín pojednávania v tejto veci je nariadený na 21. február 2005 a vec je vedená pod sp. zn. 2 T 108/04 [obžaloba z pokračujúceho trestného činu výtržníctva podľa ustanovenia § 202 ods. 1 Trestného zákona, krádeže podľa ustanovenia § 247 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania osobnej slobody podľa ustanovenia § 238 ods. 1 a 2 Trestného zákona, pokračujúci trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa ustanovenia § 231 ods. 1 Trestného zákona, marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa ustanovenia § 171 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, krádeže podľa ustanovenia § 247 ods. 2 písm. a) v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 238 ods. 1 a 2 Trestného zákona, v ktorej veci je obžalovaný stíhaný väzobne, pričom sa nachádza v Ústave na výkon väzby L.].

Okresný súd nariadil 10. februára 2005 termín pojednávania na 28. február 2005 a súčasne požiadal okresný súd o súhlas k eskorte obžalovaného v II. rade na stanovený termín pojednávania.

Podľa úradného záznamu okresného súdu (č. 1. 249) bolo kanceláriou 2 T okresného súdu oznámené, že súhlas k eskorte na hlavné pojednávanie na 21. február 2005 nebol vydaný, pretože trestná vec vedená pod sp. zn. 2 T 108/04 nie je skončená (predpoklad skončenia tejto veci je na pojednávaní určenom na 7. marec 2005).

Okresný súd vydal 22. februára 2005 pokyn na zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 28. február 2005 vzhľadom na neudelenie súhlasu k eskorte. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 8. marca 2005 bol v trestnej veci sp. zn. 2 T 108/04 vyhlásený rozsudok, ktorý však zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Okresný súd požiadal

zákonnú sudkyňu senátu 2 T okresného súdu prípisom zo 16. marca 2005 o súhlas k eskorte obžalovaného v II. rade na hlavné pojednávanie nariadené na 11. apríl 2005. Súhlas k eskorte bol vydaný 21. marca 2005.

Okresný súd požiadal prípisom z 1. apríla 2005 obvodné oddelenie o doručenie zásielky obžalovanému v I. rade (predvolanie na pojednávanie).

Pojednávanie bolo 11. apríla 2005 uznesením odročené na 16. máj 2005 z dôvodu neprítomnosti obžalovaného v I. rade (nemal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie). Okresnému súdu bolo 13. apríla 2005 doručené oznámenie obvodného oddelenia o nedoručení zásielky – predvolania na pojednávanie z dôvodu, že sa nezdržiava na adrese trvalého pobytu.

Okresný súd požiadal prípisom z 11. apríla 2005 obvodné oddelenie o predvedenie obžalovaného v I. rade na pojednávanie stanovené na 16. máj 2005. Okresný súd požiadal prípisom z 27. apríla 2005 Obecný úrad B. o oznámenie adresy pobytu alebo zamestnávateľa obžalovaného v I. rade.

Pojednávanie konané 16. mája 2005 bolo uznesením odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti a nepredvedenia obžalovaného v I. rade s tým, že bude vydaný príkaz na jeho zatknutie.

Okresný súd prípisom zo 16. mája 2005 požiadal Obecný úrad D. o oznámenie adresy pobytu obžalovaného v I. rade. Vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 2. júna 2005. Okresnému súdu bolo 8. júna 2005 doručené vyjadrenie obvodného oddelenia k dôvodom nepredvedenia obžalovaného v I. rade na pojednávanie 16. mája 2005.

Okresnému súdu bola 26. júla 2005 doručená žiadosť obžalovaného v II. rade o vylúčenie veci v časti týkajúcej sa jeho osoby podľa ustanovenia § 23 ods. 1 Trestného poriadku na samostatné konanie. Okresný súd vydal 24. augusta 2005 pokyn na doručenie odpovede na žiadosť obžalovaného v II. rade a urgencie Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru S. týkajúcu sa vypátrania pobytu obžalovaného v I. rade. Okresnému súdu bolo 26. augusta 2005 doručené vyjadrenie okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície, oddelenia pátrania a evidencií vo veci zistenia pobytu obžalovaného v I. rade.

Okresný súd nariadil 20. septembra 2005 termín pojednávania na 10. október 2005, pričom obžalovaný v I. rade bol predvolaný pod hrozbou udelenia poriadkovej pokuty v sume 50 000 Sk a predvedenia orgánmi polície.

Okresný súd požiadal prípisom zo 7. októbra 2005 obvodné oddelenie o doručenie zásielky (predvolanie na pojednávanie) obžalovanému v I. rade. Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 7. októbra 2005 právny zástupca obžalovaného v I. rade oznámil ukončenie jeho zastupovania. Obvodné oddelenie Policajného zboru S. listom z 8. októbra 2005 oznámilo prevzatie predvolania na hlavné pojednávanie obžalovaným v I. rade 7. októbra 2005.

Pojednávanie konané 10. októbra 2005 bolo uznesením okresného súdu odročené na 31. október 2005 pre neprítomnosť obžalovaného v I. rade (doručenie vykázané) s tým, že Obvodné oddelenie Policajného zboru S. bude požiadané o predvedenie obžalovaného v I. rade na pojednávanie. Okresnému súdu bolo 10. októbra 2005 doručené oznámenie o ošetrovaní obžalovaného v I. rade v ambulancii internej medicíny Polikliniky S. n. o. S. Okresný súd následne vydal pokyn na vypravenie prípisu uvedenej polikliniky, s akou diagnózou bol v predmetný deň na klinike ošetrovaný a či bol v daný deň po aplikácii liekov schopný zúčastniť sa pojednávania.

Vyjadrenie ošetrojúceho lekára polikliniky o zdravotnom stave bolo okresnému súdu doručené 17. októbra 2005. Okresný súd požiadal 10. októbra 2005 Obvodné oddelenie Policajného zboru S. o predvedenie obžalovaného v I. rade na pojednávanie nariadené na 31. október 2005.

Na pojednávaní 31. októbra 2005 bol vypočutý predvolaný súdny znalec a uznesením bolo dokazovanie vyhlásené za skončené. Následne okresný súd rozsudkom č. k. 1 T 66/01-317 z 31. októbra 2005 uznal za vinného obžalovaného v II. rade z trestného činu výtržníctva podľa ustanovenia § 202 ods. 1 Trestného zákona, trestného činu porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 238 ods. 1 a 3 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 221 ods. 1 Trestného zákona s tým, že podľa ustanovenia § 37 Trestného zákona súd upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože bol toho názoru, že tresty uložené rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 52/02 z 1. júla 2002 v trvaní 15 mesiacov nepodmienečne

a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 108/04 zo 7. marca 2005 v trvaní 27 mesiacov nepodmienečne sú dostatočnými trestami.

Okresný súd uznesením č. k. 1 T 66/01-315 z 31. októbra 2005 vylúčil trestnú vec proti obžalovanému v I. rade na samostatné konanie z dôvodu urýchlenia konania podľa ustanovenia § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Zákonná sudkyňa požiadala 21. novembra 2005 o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku vyhláseného 31. októbra 2005 do 21. januára 2006. Predseda okresného súdu súhlasil 29. novembra 2005 s predĺžením lehoty.

Okresnému súdu bolo 27. januára 2006 a 2. februára 2006 doručené odvolanie sťažovateľov ako poškodených proti rozsudku č. k. 1 T 66/01-317 z 31. októbra 2005.

Okresnému súdu bolo 28. decembra 2005 doručené oznámenie Obvodného oddelenia Policajného zboru S. o doručení zásielky obžalovanému v I. rade 19. decembra 2005.

Okresná prokuratúra požiadala prípisom zo 7. marca 2006 okresný súd o oznámenie termínu pojednávania vo veci obžalovaného v I. rade.

Krajskému súdu bol 20. marca 2006 predložený posudzovaný spis.

Krajskému súdu bolo 13. septembra 2006 doručené oznámenie obžalovaného v II. rade o vzdaní sa účasti na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Krajský súd nariadil 8. septembra 2006 termín verejného zasadnutia na 19. september 2006. Verejné zasadnutie 19. septembra 2006 bolo uznesením odročené na 28. september 2006 z dôvodu neúčasti predvolaných osôb. Na verejnom zasadnutí 28. septembra 2006 krajský súd rozsudkom č. k. 6 To 20/2006-373 z 28. septembra 2006 rozsudok prvostupňového súdu v časti výroku o náhrade škody ohľadom sťažovateľa zrušil a zaviazal obžalovaného v II. rade uhradiť škodu v sume 12 716 Sk a odvolanie sťažovateľov ako poškodených zamietol. Spis bol okresnému súdu vrátený 9. októbra 2006.

Okresný súd vydal 13. októbra 2006 pokyn na doručenie rozsudku krajského súdu osobám zúčastneným na konaní.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej a druhej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

V petite sťažnosti sťažovateľa namietajúc postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 66/01 žiadali, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv, prikázal okresnému súdu, aby v konaní konal bez zbytočných prietáhov a priznal im bližšie neurčené trovy konania. Pretože petit sťažnosti určuje aj medze rozhodovacej činnosti ústavného súdu (dispozičné oprávnenie sťažovateľov riadne zastúpených advokátom), poukazovanie na prietahy pred začatím súdneho konania vo veci sp. zn. 1 T 66/01 vnímal ústavný súd ako súčasť širšej argumentácie sťažovateľov bez toho, aby mohol zohľadniť toto obdobie do svojich vecnoprávných úvah. Z tých istých dôvodov sa nemohol zaoberať ani konaním proti obžalovanému v I. rade po tom, ako bola predmetná vec vylúčená na samostatné konanie (v čase totožnom s vyhlásením prvostupňového

rozsudku), pretože už nešlo o vec (postup) okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 66/01.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil názor, podľa ktorého je účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (t. j. aj rozhodnutia všeobecných súdov). Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v trestnej veci proti obžalovaným, v ktorom vystupovali sťažovatelia ako poškodení, vedenej pod sp. zn. 1 T 66/01 došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tomto ohľade sťažovatelia ďalej uviedli, že z analýzy dosiaľ vykonaných úkonov vyplýva, že okresný súd bol v spore sťažovateľov málo činný. Nečinnosť okresného súdu charakterizuje konanie vedené pod sp. zn. 1 T 66/01 ako celok, a preto nemá význam hodnotiť jeho sporadické úkony „...napriek závažnosti následkov konania obvinených od 26. 5. 2003 sa v uvedenej trestnej veci nekonalo žiadne pojednávanie z dôvodu, že súd niekoľkokrát po sebe nezabezpečil na pojednávanie prítomnosť obvinených a z toho dôvodu boli následne vytýčené pojednávania odročené.“

1. Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého

jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1.1 Pokiaľ ide o kritérium „zložitosť veci“, ústavný súd bral v predmetnom prípade do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je trestnoprávne konanie (rozhodovanie o vine a treste za spáchaný skutok a náhrada škody), ktoré sa začalo 22. marca 2001 a bolo ukončené 23. januára 2006, t. j. doručením rozsudku okresného súdu strane sťažovateľov (po podaní odvolania krajský súd vec ukončil rozsudkom z 28. septembra 2006, pozn.).

Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu sp. zn. 1 T 66/01 a postupu okresného súdu v predmetnom konaní ústavný súd konštatuje, že právna a faktická náročnosť zohrali významnú úlohu v doterajšej dĺžke konania. Proti obžalovaným v danej trestnej veci bolo vedené súdne konanie pre trestný čin výtržníctva, ublíženia na zdraví a porušovania domovej slobody a proti obžalovanému v I. rade aj pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia (trestná vec sp. zn. 1 T 25/01 bola spojená s trestnou vecou sp. zn. 1 T 66/01), pričom v priebehu tohto konania bola postupne v iných konaniach vyšetrovaná aj iná ich trestná činnosť, pre ktorú bol obžalovaný v I. rade vyšetrovaný vo väzbe a obžalovaný v II. rade bol vyšetrovaný vo väzbe opakovane; v tejto spojitosti bolo potrebné zisťovať o akú trestnú činnosť išlo, obžalovanému v II. rade musel byť opakovane okresným súdom ustanovený advokát, prítomnosť z väzby sa zabezpečovala eskortáciou. Pojednávania pred okresným súdom boli odročované tak zo zákonne konformných dôvodov (ospravedlnenia právneho zástupcu obžalovaného v I. rade, niektorých svedkov, vykázaná práceneschopnosť, nevykázané doručenie predvolania, nižšie uvedené ojedinelé pochybenie okresného súdu), ale tiež pre obštrukcie predovšetkým

obžalovaného v I. rade (u ktorého ukončil právny zástupca jeho zastupovanie) a niektorých svedkov. V týchto prípadoch postupoval okresný súd, až na ojedinelé exesy, procesne ustáleným spôsobom (zistiťovanie pobytu, žiadosti o súčinnosť, hrozba pokuty, predvedenia či zatknutia a tiež ukládanie pokút). Vo veci bolo v neposlednom rade potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Predovšetkým faktická náročnosť a z nej vyplývajúca nedostatočná koncentrácia trestného konania v prejednávanej trestnej veci boli vzhľadom na uvedené hlavnou príčinnou dĺžky tohto konania. Uvedenú celkovú dĺžku konania s ohľadom na konkrétne okolnosti danej veci nemožno podľa názoru ústavného súdu stotožniť so zbytočným prieťahom v konaní.

1.2 Pri posudzovaní kritéria „správanie sťažovateľov“ v preskúmvanej veci ústavný súd nezistil závažnú skutočnosť, ktorú je potrebné osobitne zohľadniť na ich ťarchu.

1.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom je potrebné uviesť, že ústavný súd sa zaoberal nielen tvrdením sťažovateľov, ale vychádzal z komplexného posúdenia priebehu predmetného súdneho konania s prihliadnutím na predmet sporu, jeho právnu úpravu, ako aj doterajšiu celkovú dĺžku konania.

Z vykonaného chronologického prehľadu priebehu konania v predmetnej veci vyplýva (pozri II. časť odôvodnenia), že okresný súd vo veci od jej nápadu konal v podstate plynulo a v súčinnosti s účastníkmi konania zabezpečoval dôkazný materiál na rozhodnutie vo veci samej (nariadil a vykonal 24 hlavných pojednávaní, zadovážoval písomné dokumenty a potrebné informácie).

Obdobia od 25. júna 2001 do 8. októbra 2001 možno hodnotiť ako málo efektívne zo strany okresného súdu, keď nepredvolal svedkyňu na hlavné pojednávanie a nedodržel zákonnú lehotu na prípravu na pojednávanie, pretože nezaslal predvolanie v dostatočnom predstihu, čím došlo k zmareniu účelu nariadeného pojednávania. Obdobne málo efektívne konanie okresného súdu sa prejavilo v tom, že „omylom kancelárie“ nevydal príkaz na zatknutie obžalovaného v I. rade a za tým účelom odročil hlavné pojednávanie 16. mája

2005. Podľa názoru ústavného súdu došlo k 6-mesačnému prietahu v konaní, avšak možno to považovať za primerané okolnostiam prípadu.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v poukazovaní na (primerane veci) dôvodné odročovanie hlavných pojednávaní ústavný súd akceptoval. V ostatnom, ako je už uvedené, neúčast' obvinených a svedkov okresný súd zabezpečoval účinnými opatreniami na hlavné pojednávanie v súčinnosti s obvodným oddelením, Obecným úradom D. a B., či okresnou prokuratúrou. Dňa 16. júna 2003 okresný súd uznesením uložil obžalovanému v I. rade poriadkovú pokutu 3 000 Sk za neúčast' na hlavnom pojednávaní a 25. augusta 2003 okresný súd uznesením uložil obžalovanému v II. rade poriadkovú pokutu 3 000 Sk za neúčast' na hlavnom pojednávaní.

1.4 Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 35/01, III. ÚS 168/03).

Ústavný súd konštatuje (zhodne s tvrdením odporcu) doterajší v zásade plynulý priebeh konania v namietanom konaní pred okresným súdom, vychádza z citovaných právnych názorov, ako aj zo skutočnosti, že do podania sťažnosti (8. februára 2006) trvalo konanie 4 roky a 10 mesiacov a okresným súdom bol rozsudok vo veci samej vyhlásený ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (v čase rozhodovania ústavného súdu bol vyhlásený tiež rozsudok krajského súdu, pozn.). Ústavný súd po komplexnom zhodnotení celého priebehu konania s prihliadnutím na predmet sporu, jeho právnu úpravu a vplyv (dopad) konania na postavenie jeho účastníkov (sťažovateľov) nepovažuje označenú nečinnosť okresného súdu v trvaní 6 mesiacov s prihliadnutím na priebeh celého konania za také konanie, ktorým by bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1.5 Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, že sťažovateľmi označené základné práva postupom okresného súdu porušené neboli.

2. Keďže priznanie primeraného finančného zadost'učinenia a prikázanie okresnému súdu, aby vo veci konal, je viazané na výrok ústavného súdu o namietanom porušení označeného základného práva (ktoré však v predmetnej veci vyslovené nebolo), ústavný súd sa preto pri svojom rozhodovaní uvedenými návrhmi sťažovateľov nezaoberal.

3. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému z účastníkov, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Keďže sťažovatelia v konaní neuspeli, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ich návrhom na náhradu trov konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2007